

Referent
Geir Håkon ReitanDokumentdato
12.09.2024

Vår referanse

Deres dato

Deres referanse

Til (stede)

Morten Hovden   Distriktsenergi - Vevig AS
Sivert Syrstad   Fornybar Norge - Teniso AS
Thor Egil Johansen   Fornybar Norge AS
Joar Bø   Fornybar Norge AS - Lnett AS
Per Fosse   Samfunnsbedriftene – Tendranett AS
Frode Remvang   Elvia AS
Christian Heyerdahl   Faglig forum
Kristine Aarvold   DSB Tønsberg
Geir H. Reitan   DSB TRM
Bjørn Paulsen   DSB TRV
Trond Liestøl Larsen   DSB TRS
Marianne Brattbakk   DSB TRN
Rolf Jarle Steinstø   DSB TRØ

Forfall:

Øyvind Hansen   Samfunnsbedriftene - Lucerna AS

Sivert Syrstad forlot møtet kl. 12.30.

Møtereferat DLE-forum – 10.09.2024 kl. 11.00 – 16:00**Sted: Scandic Nidelven, Trondheim****Agenda:**

1. Referat fra forrige møte
2. Informasjon rundt utsendt presiseringsskriv til DLE vedr. registreringsplikt og faglig ansvarlig sin oppgaver.
3. Kompetansepåfyll gjennom kurs – DLE-skolen.
4. Kommunikasjon DLE-DSB – diskusjon om forventninger og behov
5. Eventuelt

Sak:	Tema:
1	Referat fra forrige møte Referatet fra 18.06.2024 ble godkjent og lagt ut på DSBs hjemmeside. Forumet er ikke utvidet, men foreslåtte deltakere fra faglig forum blir invitert til neste møte.
2	Informasjon rundt utsendt presiseringsskriv til DLE vedr. registreringsplikt og faglig ansvarlig sin oppgaver. DSB ønsker tilbakemeldinger fra forumet på dette skrevet, både form og innhold. <i>Kommentar fra DLE-forum under møtet</i> <ul style="list-style-type: none"> - Er fornøyd med presiseringsskrivet - Viser til tidligere presiseringer, som også har bidratt til konkretisering - Noe ordbruk og setninger: bruk av ordet "daglig leder" kontra det som kommer fra forskriften. Det er to ulike datoer i skrevet. Ufullstendig setning – veiledning til §3. - Bruken av ordet verv i denne sammenheng (eks. politiske verv) - Verv kan være så mangt – ønsker en presisering rundt dette

	<ul style="list-style-type: none"> - <i>Utfordringer for DLE å vite hvem som har mottatt aktuelle informasjon, dette burde stått i rundskrivet. Informasjonsstrategien.</i> - <i>Send ut en ny e-post til DLE med presisering av hvordan dette skal formidles til elektrobransjen/ publikum.</i> <p><i>Praktisk tilnærming:</i> <i>Vi har flere faglig ansvarlige i installasjonsvirksomheter som i tillegg er gårdbrukere registrert med et enkeltpersonforetak.</i> <i>«Den/de faglige ansvarlige kan ikke ha en annen jobb som overlapper med arbeidstiden. Den faglige ansvarlige må være tilgjengelig på heltid i bedriftens vanlige arbeidstid, som nevnt i §5. Dette for å sikre at de kan utføre sitt faglige ansvar. Det er ikke tillatt å ha andre jobber eller verv som hindrer den ansvarlige i å være fysisk tilstede»</i> <i>Så lenge faglig ansvarlig er tilstede i normal arbeidstid, og i praksis fungerer som faglig ansvarlig har ikke DLE hatt noen reaksjoner på dette.</i> <i>Hvordan ser DSB på slike enkeltpersonforetak ved siden av rollen som faglig ansvarlig?</i></p>
3	<p>Kompetansepåfyll gjennom kurs – DLE-skolen. Hvilke kurs har DLE/SKS behov for og hvordan meldes behov for kurs i dag? Er de kurs vi har i dag tilstrekkelige?</p> <p>Kommenter fra Distriktsenergi: <i>Det er krevende å opprettholde høy kompetanse i DLE, og slik utviklingen i bransjen er blir den ikke mindre i årene som kommer.</i> <i>Dette gjelder både saksbehandling, forvaltning og praktisk/teknisk utførelse.</i> <i>Det er få/ingen kurs i markedet som er tilpasset DLE, med unntak av basiskurs for DLE.</i> <i>Felles for alle kurs er at de ofte har lite praktisk tilnærming.</i></p> <p><i>Aktuelle kurs kan være:</i> <i>-Risikovurdering for DLE.</i> <i>-Solcelle og energilagring (batterianlegg).</i> <i>-Landbruk, stor forskjell på kompleksitet i landbruksinstallasjoner.</i> <i>-Tilsyn med EX-installasjoner.</i> <i>-Kurs i revisjoner og revisjonsteknikk (Næring, landbruk, elektrovirksomheter etc.)</i></p> <p>Kommenter fra Fornybar Norge: <ul style="list-style-type: none"> - <i>Det planlegges en del kurs i Q1 – 2025</i> - <i>Ex-kurs for DLE settes opp i november 2024</i> - <i>Det utarbeides forslag til ett kurs i kontroll av solcelleanlegg</i> - <i>Kurs i risikovurdering – dette er tiltenkt i samarbeid med faglig forum</i> </p> <p>Kommenter fra DSB: <ul style="list-style-type: none"> - <i>Det forventes først brannutredningskurs på brannskolen i løpet av 2025</i> </p>
4	<p>Kommunikasjon DLE-DSB – diskusjon om forventninger og behov Tilbakemeldinger fra flere DLE er at de ønsker mer informasjon og dialog fra DSB. Det har vært en positiv utvikling siste året.</p>

	<p>Kommenter fra DSB: <i>Det åpnes for at DLE forum kan gi en tilbakemelding på hvordan dagens kommunikasjon med DSB fungerer. Det kan være forskjeller på kommunikasjon mellom DSB og DLE/ Sakkyndig selskap.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Vi ønsker at henvendelser regionalt går via regionskontoret og ikke direkte til DSBs personell i Tønsberg.</i> - <i>Bør DSB svare opp faglige spørsmål som DLE kunne svart opp?</i> <p>Kommenter fra deltakerne:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Det er ønskelig de fleste henvendelser som kommer til DSB, blir rutet tilbake til DLE.</i> - <i>DSB personell fra HK kontakter DLE direkte utenom regionskontoret på sak, dette er ikke heldig.</i> - <i>Men om dialog med DLE for å bygge kompetanse så er det positivt.</i> <p><i>DSB vil tydeliggjøre dette senere</i></p>
5	Eventuelt
5.1	<p>Nasjonalt sideregister – dobbeltregistrering av faglig ansvarlig <i>Det ble presentert en ide om at DSB vurderer å opprette ett offentlig sideregister p.g.a. stor pågang. Forslaget går på at den enkelte registrering behandles som en egen sak pr. registrering hvor det utstedes ett brev som dokumenterer tillatelsen til å være registrert i sideregisteret.</i></p> <p>Kommenter fra deltakerne:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>DLEs tilsynssystem og nettselskapets meldingssystem er knyttet opp mot Elvirksomhetsregisteret, ikke alle nettselskap er rigget for avvik ihht dette.</i> - <i>Noen nettselskap som har åpnet for ett sideregister i dag, behandler meldinger fra disse foretakene manuelt.</i> - <i>Elvia AS har sendt over ett brev til DSB for flere år siden hvor de argumenterer for de ulempene det måtte medføre</i> - <i>Det er oppdragsgivere der ute som stiller krav om at virksomheten er registrert i Elvirksomhetsregisteret.</i> - <i>Lede AS og Lnett har en løsning for hvordan DLE kan følge opp disse virksomhetene med kontroll av utført arbeid. De begrenser ikke geografisk hvor de kan jobbe.</i> - <i>Elvia AS kan ikke svare opp for konsekvensene for oppfølging av utført arbeid.</i> - <i>Man antar at mye av dette arbeidet ikke kommer inn under arbeid som er meldepliktig.</i> - <i>Man antar at antallet som ønsker å registrere seg vil øke når det blir kjent.</i> - <i>Hvordan kan foreslåtte ordning redusere økt arbeidsmengde til DLE?</i> - <i>Det er foreslått at man ikke kan ha ansatte for de foretakene.</i> - <i>Hvorfor kan man ikke ha ansatte, og er en slik løsning juridisk avklart?</i> - <i>Kan en konsekvenser bli at man oppretter kveldsforetak med mange ansatte?</i> - <i>Forslag om at DSB bør si "nei" på grunn av uante konsekvenser rundt en slik etablering.</i> - <i>Frode sender brevet fra Elvia AS på nytt.</i>

<p>5.2</p>	<p>Systemjording i TN-installasjoner Innmeldt i forkant av Distriktsenergi v/ Morten:</p> <p><i>Tolkning 11 i NEK 400:2018 og NEK 400-3:2022 sett sammen med FEL. I anlegg med flere strømforsyninger er dette godt kommunisert og bransjen har forståelse med utførelsen. 3 polet vern og ubrutt N-leder frem til den fordelingen der en intern strømforsyning er tilknyttet. Utfordringen ligger i nyanlegg der det kun er en strømforsyning.</i></p> <p><i>Punkter som tilsier at det ikke er krav om brudd i N-leder baserer seg stort sett på tolkninger gjort av NK64:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> -Tolkning 11 (NEK 400:2018) -Veiledning 1 i NEK 400-3:2022, avsnitt 304.3.4.2.1.2 - I REN 4100 sin tolking av NEK399, så viser alle tegninger/skisser at N-leder ikke brytes i utvendig TKS, men har ingen bilder av installasjon inne i anlegget. - NEK FAQ ID:14872 <p><i>Punkter som sier at N-leder skal brytes:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> -FEL, vedlegg 1. I TN-S-systemer gjelder de samme krav til frakobling og utkobling av N-leder som for faseledere. -N-leder er definert som spenningsførende leder. NEK 400:2022 avsnitt 537.2.1.1 beskriver krav til frakobling. <p><i>Dersom det risikovurderes at det kan komme en internstrømforsyningsenhet, skal en da aksepteres at anleggene bygges med 3 polet vern frem til alle fordelinger? Skal anleggene bygges med 3 polet vern uansett, p.g.a. det kan komme en internstrømforsyningsenhet?</i></p> <p><i>På en bolig med elementautomater er det ikke store utfordringer med ombygging i ettertid, på store anlegg med effektbrytere og mange parallelle kabler er det verre.</i></p> <p><i>Hva blir løsningen på eldre anlegg med allpolige vern der det installeres internstrømforsyningsenhet?</i></p> <p><i>Det er ønskelig at DSB kommer med en prinsipiell avklaring på dette, da NK 64 og NEK 400 sier en ting, FEL en annen.</i></p> <p>Kommenter fra DSB:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Spørsmålet videresendes til forskriftsansvarlig FEL og faggruppe 2 i DSB for avklaring. - Dette må publiseres ut når beslutningen er tatt
<p>5.3</p>	<p>Registrert elektrovirksomhet – arbeidsoppgave: Kontroll av andres elektriske anlegg – Kvalitet på NEK 405 kontroller Innmeldt i forkant av Distriktsenergi v/ Morten:</p> <p>Kommenter fra deltakerne: DLEs stikkprøvekontroller og private kontroller er to forskjellige kontroller. Her er sertifiseringsorganet å sikre kvaliteten på utførelse av NEK 405-kontroller. De registrerte elektrovirksomhetene som utfører denne oppgaven, skal følges opp med revisjon ihht. Instruks fra DSB.</p>

5.4	Revisjon av Fek – § 13, Språk er fjernet Innmeldt i forkant av Distriktsenergi v/ Morten: Saken ble diskutert. Endringer i Fek § 12 og fjerning av Fek § 13 er tilpasning til Yrkeskvalifikasjonsloven. DSB vil sende ut info om hvordan denne endringen nå skal ivaretas.
5.5	Grensesnitt mellom DLE/ DSB angående myndighetsrolle-/ tilsynsobjekt Innmeldt i forkant fra Faglig forum v/ Christian: <ul style="list-style-type: none"> • Når DLE kommer over objekter som er DSB sitt (OFF grid, store byggeplasser på aggregat, etc). Kan DLE utføre tilsyn her? • Kan DLE fatte vedtak. Hvordan er praksis i dag? • Kan/skal samme praksis som benyttes innen Markedskontroll brukes? • Hvordan kan nettselskap kompenseres evt.? Kommenter fra deltakerne: <i>Frode redegjorde for ett eksempel ved bygging av datahall på Hamar Ved utførelsen var det høy grad av ufaglærte. Elvia AS har engasjert advokatfirma Thomassen for vurdering av grensesnittet for DLEs ansvarsområde. Her er kan DSB pålegge DLE å utføre kontroll med registrerte elektroforetak på byggeplassen uavhengig av hvordan byggeplassen er rigget. Dette så lenge byggeplassen er geografisk som ligger i nettselskapets konsesjonsområde. Diskusjon om hva som er arbeid med elektriske anlegg og når er det krav om kvalifisert personell. Det foregår en prosess om "havvindfaget" skal være en del av elektroforetaket eller ikke. Man må utøve skjønn i det enkelte tilfellet fra sak til sak.</i>
5.6	Lik praksis i DLE – etterlevelse av forvaltningsloven Innmeldt i forkant fra Faglig forum v/ Christian: <i>Kan DSB legge flere føringer overordnet, slik at forskjellige viktige arbeidsoperasjoner utføres på likt grunnlag, som f.eks. oppfølging av saker som ikke blir besvart av kunde. Hva kan DLE gjøre mer her for å jobbe mer proaktivt?</i> Kommenter fra deltakerne: <ul style="list-style-type: none"> - DSB bestreber seg med å være to eller flere tilsynsingeniører på tilsyn av DLE for å tilstrebe like behandling. - Benytte metodehåndboka er ett tilgjengelig verktøy for DLE som gir gode tips og føringer. - Rutiner i forbindelse med stenging av elektriske anlegg – bruk av tilgjengelig verktøy ble diskutert. - Lokale faglige forum setter tema på dagsorden i sine møter.
5.7	Spørsmål om DSB kan legge til rette for saksbehandlingsmaler for DLE Innmeldt i forkant fra Samfunnsbedriftene v/ Per: Kommenter fra DSB: <ul style="list-style-type: none"> - DSB har pr. nå ikke kapasitet til å yte denne tjenesten. Oppfordrer DLE å samarbeide via sine bransjeorganisasjoner.

5.8	Brannutredning og andre alvorlige hendelser hvor DLE / SKE er involvert Samtale om utfordringer og rutiner for ivaretagelse av personell og publikum i forbindelse med alvorlige hendelser.
5.9	Ansvar for kontroll/ håndtering av elektromedisinsk utstyr Samtale om at DSB gir samtykker for å kunne registrere seg i Elvirksomhetsregisteret. Dette blir snarlig overført til Helsedirektoratet.
5.10	Avslutning Kristine takket for deltakelsen og minner om neste møte 12.november 2024, Nydalen i Oslo.